

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

<i>Σημείωμα του επιμελητή της ελληνικής έκδοσης</i>	xi
<i>Συντομογραφίες</i>	xiii
ΑΡΧΑΙΟ ΚΕΙΜΕΝΟ	1
ΥΠΟΜΝΗΜΑ (N-Π)	1
Πρόλογος Richard Janko	81
Γενική Εισαγωγή	83
Υπόμνημα	113
ΥΠΟΜΝΗΜΑ (P-Y)	423
Πρόλογος Mark Edwards	425
Γενική Εισαγωγή	427
Υπόμνημα	469
ΥΠΟΜΝΗΜΑ (Φ-Ω)	657
Πρόλογος Nicholas Richardson	659
Γενική Εισαγωγή	661
Υπόμνημα	695
<i>Ευρετήριο του δεύτερου τόμου</i>	893
<i>Συγκεντρωτικό ευρετήριο αρχαίων ελληνικών λέξεων των δύο τόμων του υπομνήματος</i>	924

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

Ο παρών τόμος συγκεντρώνει τα υπομνήματα των Richard Janko, M. W. Edwards και N. Richardson στις ραφωδίες Ν-Ω της *Ιλιάδας* που είχαν κυκλοφορήσει το 2003 και το 2005. Οι στόχοι τους εκτίθενται επαρκώς και με σαφήνεια τόσο στην Εισαγωγή του Γενικού Εκδότη του υπομνήματος, G. S. Kirk, που παρατίθεται στον πρώτο τόμο, όσο και στα σύντομα προλογικά σημειώματα των συντακτών των επιμέρους υπομνημάτων, Richard Janko (Ν-Π), M. W. Edwards (Ρ-Υ) και N. Richardson (Φ-Ω).

Τη μετάφραση έχουν φέρει σε πέρας οι φιλόλογοι Ρένα Χαμέτη, Μαρία Καίσαρ και η συνάδελφος Μαρία Νούσια, ενώ πολύτιμες υπήρξαν οι συμβουλές των συναδέλφων Δανιήλ Ιακώβ, Μιχάλη Τιβέριου και Γιώργου Παράσογλου.

Από την πλευρά μου μένει να ευχαριστήσω θερμά για την άψογη, όπως πάντα, συνεργασία τους εκδότες Λεωνίδα και Φρόσω Μιχάλη, άξιους συνεχιστές του έργου του αείμνηστου πατέρα τους Ανδρέα, με προτροπή του οποίου είχε ξεκινήσει η μετάφραση αυτού του μνημειώδους υπομνήματος στην *Ιλιάδα*.

Θεσσαλονίκη, Ιούνιος 2018

Αντώνης Β. Ρεγκάκος

Σημ.: Το αρχαίο κείμενο που προτάσσεται του υπομνήματος ακολουθεί την έκδοση των D. B. Monro και T. W. Allen (Οξφόρδη 1920).

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

Βιβλία

- A Χειρόγραφο Α της *Ιλιάδας* (κώδικας Venetus Graecus 822, 10ος αιώνας)
AD τα σχόλια Α και D στην *Ιλιάδα*. βλ. D
Ahlberg, *Fighting* G. Ahlberg, *Fighting on Land and Sea in Greek Geometric Art* (Στοκχόλμη 1971)
Albracht, *Kampfschilderung* F. Albracht, *Kampf und Kampfschilderung bei Homer* (Naumberg 1886-95)
Alexiou, *Ritual Lament* M. Alexiou, *The Ritual Lament in Greek Tradition* (Cambridge 1974)
Allen, *Ilias* T. W. Allen, εκδ., *Homeri Ilias I-III* (Οξφόρδη 1931· επανέκδοση, Νέα Υόρκη 1979)
Allen, *Transmission* T. W. Allen, *Homer: The Origins and the Transmission* (Οξφόρδη 1924, επανέκδοση 1969)
Ameis-Hentze C. F. Ameis-C. Hentze, *Homers Ilias* (7η έκδ., αναθ. P. Cauer· Λιψία 1913)
ANET J. B. Pritchard, εκδ., *Ancient Near Eastern Texts relating to the Old Testament* (3η έκδοση· Princeton 1969)
Απ. Ρόδ. Απολλώνιος Ρόδιος, *Αργοναυτικά*
Απ. Σοφ. *Apollonii Sophistae Lexicon Homericum*, έκδ. I. Bekker (Βερολίνο 1833)
Arthorp, M(anuscript) E(vidence) M. J. Arthorp, *The Manuscript Evidence for Interpolation in Homer* (Χαϊδελεβέργη 1980)
Arch. Hom. Archaeologia Homerica: *Die Denkmäler und das frühgriechische Epos*, εκδ. F. Matz-H.-G. Buchholz (Γοττγρη 1967 κ.ε.)
Arend, (Typische) *Scenen* W. Arend, *Die typischen Scenen bei Homer* (Βερολίνο 1933)
Αρν. Αριστόνικος, *Περί σημείων* (στα Scholia του Erbse)
Atchity, *Homer's 'Iliad'* K. J. Atchity, *Homer's 'Iliad': the Shield of Memory* (Carbondale 1978)
B. ή Bernabé, PEG A. Bernabé, *Poetae Epici Graeci* (Λιψία 1987)
Bannert, *Formen des Wiederholens* H. Bannert, *Formen des Wiederholens bei Homer* (Βιέννη 1988)
Barth, Kallistratos H.-L. Barth, *Die Fragmente aus den Schriften des Grammatikers Kallistratos zu Homers Ilias und Odyssee* (διδ. διατρ., Βόννη 1984)
Beazley, ABV J. D. Beazley, *Attic Black-figure Vase-painters* (Οξφόρδη 1956)
Beck, *Stellung* G. Beck, *Die Stellung des 24. Buches der Ilias in der alten Epen-tradition* (διδ. διατρ. Tübingen 1964)
Beekes, *Laryngeals* R. S. P. Beekes, *The Development of the Proto-Indo-European Laryngeals in Greek* (Χάγη 1969)
Bolling, *Athetized Lines* G. M. Bolling, *The Athetized Lines of the Iliad* (Βαλτιμόρη 1944)
Bolling, *External Evidence* G. M. Bolling, *The External Evidence for Interpolation in Homer* (Οξφόρδη 1925, επανέκδοση 1968)
Bouzec, *Aegean* J. Bouzec, *The Aegean, Anatolia and Europe: Cultural Interrelations in the Second Millennium B. C.* (Πράγα 1985)
Bowra, *Heroic Poetry* C. M. Bowra, *Heroic Poetry* (Οξφόρδη 1952)
Bowra, *Tradition and Design* C. M. Bowra, *Tradition and Design in the Iliad* (Οξφόρδη 1930· επανέκδοση Westport 1977)
Bremer, HBOP Homer: *Beyond Oral Poetry*, εκδ. J. M. Bremer, I. J. F. de Jong, J. Kalff (Αμστερνταμ 1987)
Bremmer, *Soul* J. Bremmer, *The Early Greek Concept of the Soul* (Princeton 1983)
Bryce, *The Lycians* T. R. Bryce, *The Lycians I* (Κοπεγχάγη 1986)
bT τα σχόλια bT στην *Ιλιάδα* (στα Scholia του Erbse)
Buffière, *Mythes* F. Buffière, *Les Mythes d'Homère et la pensée grecque* (Παρίσι 1956)
Burkert, *Die orientalisierende Epoche* W. Burkert, *Die orientalisierende Epoche der griechischen Religion und Literatur*, SHAW 1984
Burkert, *Religion* W. Burkert, *Greek Religion: Archaic and Classical* (αγγλική μετάφραση: J. Raffan, Cambridge, Mass. και Οξφόρδη 1985)

- Carlier, *Royauté* P. Carlier, *La Royauté en Grèce avant Alexandre* (Στρασβούργο 1984)
- Càssola, *Inni Omerici* F. Càssola, *Inni Omerici* (Ρώμη 1975)
- Chantraine, *Dict.* P. Chantraine, *Dictionnaire étymologique de la langue grecque* (Παρίσι 1968-80)
- Chantraine, *Formation* P. Chantraine, *La Formation des noms en grec ancien* (Παρίσι 1933· επανέκδοση 1979)
- Chantraine, *GH* P. Chantraine, *Grammaire homérique I-II* (Παρίσι 1958-63)
- Chantraine – Goube P. Chantraine – H. Goube, *Homère, Iliade XXIII* (Παρίσι 1972)
- Chios* *Chios: a Conference at the Homereion in Chios* 1986, εκδ. J. Boardman – C. E. Vaphopoulou-Richardson (Οξφόρδη 1986)
- Coldstream, *Geometric Greece* J. N. Coldstream, *Geometric Greece* (Λονδίνο 1977)
- Commentary* *A Commentary on Homer's Odyssey*, τόμ. I, A. Heubeck, S. West και J. B. Hainsworth (Οξφόρδη 1988)· τόμ. II, A. Heubeck και A. Hoekstra (Οξφόρδη 1989)· τόμ. III, J. Russo, M. Fernández-Galiano και A. Heubeck (Οξφόρδη 1992)· αγγλική έκδοση του *Odissea*
- Companion* *A Companion to Homer*, εκδ. A. J. B. Wace και F. H. Stubbings (Λονδίνο 1962)
- Cook, *Zeus* A. B. Cook, *Zeus* (Cambridge 1914-40)
- Cook, *Troad* J. M. Cook, *The Troad: an Archaeological and Topographical Study* (Οξφόρδη 1973)
- Crespo, *Prosodia* E. Crespo, *Elementos antiguos y modernos en la prosodia homérica* (Σαλαμάνκα 1977)
- Crouwel, *Chariots* J. H. Crouwel, *Chariots and Other Means of Land Transport in Bronze Age Greece* (Άμστερνταμ 1981)
- Cuillandre, *La Droite et la gauche* J. Cuillandre, *La Droite et la gauche dans les poèmes homériques* (Παρίσι 1944)
- Cunliffe, *Lexicon* R. J. Cunliffe, *A Lexicon of the Homeric Dialect* (Λονδίνο 1924)
- D τα σχόλια D στην *Ιλιάδα*, στο *Σχόλια παλαιά τῶν πάνυ δοκίμων εἰς τὴν Ὀμήρου Ἰλιάδα*, εκδ. J. Lascaris (Ρώμη 1517)
- Davies, *EGF* D.M. Davies, *Epicorum Graecorum Fragmenta* (Γοτtingη 1988)
- Deichgräber, *Letzter Gesang* K. Deichgräber, 'Der letzte Gesang der Ilias', *Abhandlungen der Mainzer Akademie der Wissenschaften und Literatur*, Geistes- und sozialwiss. Klasse, 1972, No. 5
- Delebecque, *Cheval* E. Delebecque, *Le Cheval dans l'Iliade* (Παρίσι 1951)
- Denniston, *Particles* J. D. Denniston, *The Greek Particles* (2η έκδοση, Οξφόρδη 1954)
- Dihle, *Homer-Probleme* A. Dihle, *Homer-Probleme* (Opladen 1970)
- Dodds, *The Greeks and the Irrational* E. R. Dodds, *The Greeks and the Irrational* (Berkeley και Los Angeles 1951)
- Duckworth, *Foreshadowing* G. E. Duckworth, *Foreshadowing and Suspense in the Epics of Homer, Apollonius and Vergil* (Princeton 1933)
- Düntzer, *De Zenodoti studiis* H. Düntzer, *De Zenodoti studiis Homericis* (Γοτtingη 1848· επανέκδοση, Hildesheim 1981)
- Dyck A. R. Dyck, *The Fragments of Comanus of Naucratis* (Βερολίνο και Νέα Υόρκη 1988)
- Edwards, *HPI* M. W. Edwards, *Homer, Poet of the Iliad* (Βαλτιμόρη και Λονδίνο 1987)
- Edwards, *The Language of Hesiod* G. P. Edwards, *The Language of Hesiod in its Traditional Context* (Οξφόρδη 1971)
- Elliger, *Darstellung der Landschaft* W. Elliger, *Die Darstellung der Landschaft in der griechischen Dichtung* (Βερολίνο 1975)
- Erbse, *Ausgewählte Schriften* H. Erbse, *Ausgewählte Schriften zur klassischen Philologie* (Βερολίνο και Νέα Υόρκη 1979)
- Erbse, *Götter* H. Erbse, *Untersuchungen zur Funktion der Götter im homerischen Epos* (Βερολίνο και Νέα Υόρκη 1986)
- Erbse, *Scholia* H. Erbse, *Scholia Graeca in Homeri Iliadem I-VII* (Βερολίνο και Νέα Υόρκη 1969-88)
- Ευστάθιος *Eustathii Commentarii ad Homeri Iliadem Pertinentes*, εκδ. M. Van der Valk (Leiden 1971-87)
- Fenik, *Odyssey* B. Fenik, *Studies in the Odyssey* (Hermes Einzelschriften 30, Wiesbaden 1974)
- Fenik, *Rhesus* B. Fenik, 'Iliad X' and the 'Rhesus': the Myth (Βρυξέλλες 1964)
- Fenik, *Tradition* B. Fenik, εκδ., *Homer: Tradition and Invention* (Leiden 1978)
- Fenik, *Homer and the Nibelungenlied* B. Fenik, *Homer and the Nibelungenlied* (Cambridge, Mass. 1986)
- Fenik, *TBS* B. Fenik, *Typical Battle Scenes in the Iliad* (Wiesbaden 1968)
- Fernández-Galiano βλ. *Commentary*
- Ferrari, *Oralità* F. Ferrari, *Oralità ed Espressione* (Πίζα 1986)
- Festschrift Risch* *O-o-pe-ro-si: Festschrift für Ernst Risch*, εκδ. A. Etter (Βερολίνο και Νέα Υόρκη 1986)
- FGH F. Jacoby, *Fragmente der griechischen Historiker* (Βερολίνο και Leiden 1923-58)

- Fittschen, *Sagendarstellung* K. Fittschen, *Untersuchungen zum Beginn der Sagendarstellungen bei den Griechen* (Βερολίνο 1969)
- Fittschen, *Schild* K. Fittschen, *Der Schild des Achilleus* (Arch. Hom. N, Göttingen 1973)
- Fowler, *Lyric* R. L. Fowler, *The Nature of Early Greek Lyric Poetry. Three Preliminary Studies* (Τορόντο 1987)
- Foxhall και Davies, *The Trojan War* L. Foxhall και J. K. Davies, εκδ., *The Trojan War: its Historicity and Context* (Bristol 1984)
- Fränkel, *Gleichnisse* H. Fränkel, *Die homerischen Gleichnisse* (Γοτίγγη 1921· επανέκδοση 1977)
- Fraser, *Ptolemaic Alexandria* P. M. Fraser, *Ptolemaic Alexandria* (Οξφόρδη 1972)
- Fraser και Matthews, *Names* P. M. Fraser και E. Matthews, *A Lexicon of Greek Personal Names I* (Οξφόρδη 1987)
- Frazer, *Apollodorus* J. G. Frazer, εκδ., *Apollodorus: the Library* (Cambridge, Mass. 1921)
- French και Wardle, *Prehistory* E. B. French–K. A. Wardle, εκδ., *Problems in Greek Prehistory* (Bristol 1988)
- Friedrich, *Trees* P. Friedrich, *Proto-Indo-European Trees* (Σικάγο 1970)
- Friedrich, *Verwundung* W.-H. Friedrich, *Verwundung und Tod in der Ilias* (Γοτίγγη 1956)
- Friis Johansen, *Iliad* K. Friis Johansen, *The Iliad in Early Greek Art* (Κοπεγχάγη 1967)
- Frisk H. Frisk, *Griechisches etymologisches Wörterbuch* (Χαϊδελεβέργη 1954-72)
- Frisk, *Kleine Schriften* H. Frisk, *Kleine Schriften* (Göteborg 1966)
- Gardiner, *Sports* E. N. Gardiner, *Greek Athletic Sports and Festivals* (Λονδίνο 1910)
- Gedenkschrift Güntert *Antiquitates Indogermanicae: Gedenkschrift für H. Güntert*, εκδ. M. Mayerhofer–W. Meid (Innsbruck 1974)
- Gordesiani, *Kriterien der Schriftlichkeit* R. Gordesiani, *Kriterien der Schriftlichkeit und Mündlichkeit im homerischen Epos* (Φραγκφούρτη 1986)
- The Greek Renaissance* *The Greek Renaissance*, εκδ. R. Hägg (Στοκχόλμη 1982)
- Greenhalgh, *Warfare* P. A. L. Greenhalgh, *Early Greek Warfare* (Cambridge 1973)
- Griffin, *HLD* Griffin, *Homer on Life and Death* (Οξφόρδη 1980)
- Grube, *Greek and Roman Critics* G.M.A. Grube, *The Greek and Roman Critics* (Λονδίνο 1965)
- h *η οικογένεια χειρογράφων της Ιλιάδας h*
- Hägg, *Greek Renaissance* R. Hägg, *The Greek Renaissance of the Eighth Century B.C.* (Proceedings of the Second International Symposium at the Swedish Institute in Athens, Στοκχόλμη 1983)
- Hainsworth, *Flexibility* J. B. Hainsworth, *The Flexibility of the Homeric Formula* (Οξφόρδη 1968)
- Hainsworth βλ. *Commentary*
- Hall, *Barbarian* E. Hall, *Inventing the Barbarian* (Οξφόρδη 1989)
- Hardie, *Cosmos and Imperium* P. R. Hardie, *Virgil's Aeneid: Cosmos and Imperium* (Οξφόρδη 1986)
- Harris, *Athletes* H. A. Harris, *Greek Athletes and Athletics* (Λονδίνο 1964)
- Heitsch, *Aphroditehymnos* E. Heitsch, *Aphroditehymnos, Aeneas und Homer* (Hypomnemata 15, Göttingen 1965)
- Helbig, *Homerisches Epos* W. Helbig, *Das homerische Epos aus den Denkmälern erläutert: archäologische Untersuchungen* (Λιψία 21887)
- Heubeck βλ. *Commentary*
- Heubeck, *Kleine Schriften* A. Heubeck, *Kleine Schriften* (Erlangen 1984)
- Heyne C. G. Heyne, εκδ., *Homeri Ilias* (Λονδίνο 1819)
- Higbie, *Measure and Music* C. Higbie, *Measure and Music: Enjambement and Sentence Structure in the Iliad* (Οξφόρδη 1990)
- Hoddinott, *The Thracians* R. F. Hoddinott, *The Thracians* (Λονδίνο 1981)
- Hoekstra βλ. *Commentary*
- Hoekstra, *Modifications* A. Hoekstra, *Homeric Modifications of Formulaic Prototypes* (2η έκδοση, Άμστερνταμ 1969)
- Hoekstra, *SES* A. Hoekstra, *The Sub-Epic Stage of the Formulaic Tradition* (Άμστερνταμ 1969)
- Hoekstra, *Epic Verse before Homer* A. Hoekstra, *Epic Verse before Homer* (Άμστερνταμ 1979)
- Hohendahl-Zoetelief, *Manners* I. M. Hohendahl-Zoetelief, *Manners in the Homeric Epic* (Leiden 1980)
- Horrocks, *Space and Time* G. C. Horrocks, *Space and Time in Homer* (Νέα Υόρκη 1981)
- Householder και Nagy, *Greek* F. W. Householder–G. Nagy, *Greek: a Survey of Recent Work* (Χάγη 1972)
- Ηρδ. Ηρωδιανός, *Ιλιακή προσωδία* (στα Scholia του Erbse)
- Ησύχ. Ησύχιος Αλεξανδρινός
- Huxley, *GEP* G. L. Huxley, *Greek Epic Poetry from Eumelos to Panyassis* (Λονδίνο 1969)
- Janko, *HHH* R. Janko, *Homer, Hesiod and the Hymns* (Cambridge 1982)

- de Jong, *Narrators* I. J. F. de Jong, *Narrators and Focalizers: the Presentation of the Story in the Iliad* (Άμστερνταμ 1987)
- Johansen, *Iliad in Early Greek Art* K. F. Johansen, *The Iliad in Early Greek Art* (Κοπεγχάγη 1967)
- Jouan, *Chants Cypriens* F. Jouan, *Euripide et les légendes des Chants Cypriens* (Παρίσι 1966)
- Kakridis, *Researches* J. T. Kakridis, *Homeric Researches* (Lund 1949)
- Kakridis, *Homer Revisited* J. T. Kakridis, *Homer Revisited* (Lund 1971)
- King, *Achilles* K. C. King, *Achilles* (Berkeley και Los Angeles 1987)
- Kirk, *Songs* G. S. Kirk, *The Songs of Homer* (Cambridge 1962)
- KN *The Knossos Tablets*, εκδ. J. T. Killen και J.- P. Olivier (5η έκδοση, Σαλαμάνκα 1989)
- Krischer, *Konventionen* T. Krischer, *Formale Konventionen der homerischen Epik* (Μόναχο 1971)
- Kullmann, *Quellen* W. Kullmann, *Die Quellen der Ilias* (Troischer Sagenkreis) (Wiesbaden 1960)
- Kurt, *Fachausdrücke* C. Kurt, *Seemännische Fachausdrücke bei Homer* (Γοττίγγη 1979)
- Kurtz – Boardman, *Burial Customs* D. C. Kurtz – J. Boardman, *Greek Burial Customs* (Λονδίνο 1971)
- Lambert και Millard, *Atra-Hasis* W. G. Lambert–A. E. Millard, εκδ., *Atra-Hasis* (Οξφόρδη 1969)
- Lamberton, *Homer the Theologian* R. W. Lamberton, *Homer the Theologian: Neoplatonist Allegorical Reading and the Growth of the Epic Tradition* (Berkeley 1986)
- Lamberton – Keaney, *Homer's Ancient Readers* R. W. Lamberton – J. Keaney, εκδ., *Homer's Ancient Readers: the Hermeneutics of Greek Epic's Earliest Exegetes* (Princeton 1992)
- Language and Background* *The Language and Background of Homer*, εκδ. G. S. Kirk (Cambridge και Νέα Υόρκη 1964)
- La Roche, *Textkritik* J. La Roche, *Die homerische Textkritik im Alterthum* (Λιψία 1866)
- Latacz, *Freude* J. Latacz, *Zum Wortfeld 'Freude' in der Sprache Homers* (Χαϊδελεβέργη 1966)
- Latacz, *Kampfdarstellung* J. Latacz, *Kampfpäranese, Kampfdarstellung und Kampfwirklichkeit in der Ilias, bei Kallinos und Tyrtaios* (Μόναχο 1977)
- Leaf *The Iliad I-II* (2η έκδοση, Λονδίνο 1900-2· ανατύπωση, Άμστερνταμ 1971)
- Leaf, *Troy* W. Leaf, *Troy* (Λονδίνο 1912)
- Lee, *Similes* D. J. N. Lee, *The Similes of the Iliad and the Odyssey Compared* (Μελβούρνη 1964)
- Lefkandi I M. Popham, L. H. Sackett - P. G. Themelis, εκδ., Lefkandi I. *The Iron Age* (Λονδίνο 1980)
- Lehrs, *De Aristarchi studiis* K. Lehrs, *De Aristarchi studiis Homericis* (3η έκδοση, Λιψία 1882)
- Lenz, *Aphroditehymnos* L.H. Lenz, *Der homerische Aphroditehymnos und die Aristie des Aineias in der Ilias* (Βόννη 1975)
- Lesky, *Gesammelte Schriften* A. Lesky, *Gesammelte Schriften* (Ζυρίχη 1966)
- Leumann, *HW* M. Leumann, *Homerische Wörter* (Βασιλεία 1950)
- LfgRE *Lexicon des frühgriechischen Epos*, εκδ. B. Snell και H. Erbse (Γοττίγγη 1955 κ.ε.)
- LIMC *Lexicon Iconographicum Mythologiae Classicae*, εκδ. H. C. Ackermann– J. R. Gisler (Ζυρίχη 1981 κ.ε.)
- Linear B* *Linear B: a 1984 Survey*, εκδ. A. M. Davies–Y. Duhoux (Louvain 1988)
- Linke* K. Linke, *Die Fragmente des Grammatikers Dionysios Thrax* (Βερολίνο και Νέα Υόρκη 1977)
- Lloyd-Jones, *Justice of Zeus* H. Lloyd-Jones, *The Justice of Zeus* (2η έκδοση, Berkeley και Los Angeles 1983)
- Lohmann, *Andromache-Szenen* D. Lohmann, *Die Andromache-Szenen in der Ilias* (Hildesheim 1988)
- Lohmann, *Reden* D. Lohmann, *Die Komposition der Reden in der Ilias* (Βερολίνο 1970)
- Lord, *Singer* A. B. Lord, *The Singer of Tales* (Cambridge, Mass. 1960)
- Lorimer, *HM* H. L. Lorimer, *Homer and the Monuments* (Λονδίνο 1950)
- Lowenstam, *Death of Patroklos* S. Lowenstam, *The Death of Patroklos* (Königstein 1981)
- L-P E. Lobel – D. L. Page, *Poetarum Lesbiorum Fragmenta* (Οξφόρδη 1955)
- Ludwich, *AHT* A. Ludwich, *Aristarchs Homerische Textkritik I-II* (Λιψία 1884-5)
- LSJ H. G. Lidell, R. Scott και H. S. Jones, *A Greek-English Lexicon* (9η έκδοση, Οξφόρδη 1940)
- MacCary, *Childlike Achilles* W. T. MacCary, *Childlike Achilles* (Νέα Υόρκη 1982)
- Macleod, *Iliad XXIV* C. W. Macleod, *Homer, the Iliad, Book XXIV* (Cambridge 1982)
- MacQueen, *The Hittites* J. G. MacQueen, *The Hittites* (2η έκδοση, Λονδίνο 1986)
- Maher, *Creation and Tradition* J. P. Maher, *Creation and Tradition in Language* (Άμστερνταμ 1977)
- Marg, *Dichtung* W. Marg, *Homer über die Dichtung* (Münster 1957)
- Markoe, *Bowls* G. Markoe, *Phoenician Bronze and Silver Bowls from Cyprus and the Mediterranean* (Berkeley 1985)

- Martin, *Language* R. P. Martin, *The Language of Heroes* (Ithaca 1989)
- Mazon P. Mazon, εκδ. Homère, *Iliade* (Παρίσι 1937-8)
- Meister, *Kunstsprache* K. Meister, *Die homerische Kunstsprache* (Λιψία 1921)
- Mélanges Delebecque *Mélanges Edouard Delebecque* (Aix-en-Provence 1983)
- Michel, N C. Michel, *Erläuterungen zum N der Ilias* (Χαϊδελβέργη 1971)
- Monro, HG D.B. Monro, *A Grammar of the Homeric Dialect* (Οξφόρδη 2¹⁸⁹¹)
- Montanari F. Montanari, *I frammenti dei grammatici Agathokles, Hellanikos, Ptolemaios Epithetes* (Βερολίνο και Νέα Υόρκη 1988)
- Morris, *Burial* I. M. Morris, *Burial and Ancient Society* (Cambridge 1987)
- Moulton, *Similes* C. Moulton, *Similes in the Homeric Poems* (Γοττίγγη 1977)
- Mueller, *Iliad* M. Mueller, *The Iliad* (Λονδίνο 1984)
- Muellner, *EYXOMAI* L. Muellner, *The Meaning of EYXOMAI through its Formulas* (Innsbruck 1976)
- Mühlestein, *Namenstudien* H. Mühlestein, *Homerische Namenstudien* (Frankfurt am Main 1987)
- M-W R. Merkelbach και M. L. West, *Fragmenta Hesiodica* (Οξφόρδη 1967)· συμπεριλαμβάνονται και τα νέα αποσπάσματα που περιέχονται στο F. Solmsen, R. Merkelbach και M. L. West, εκδ., *Hesiodi Theogonia, Opera et Dies, Scutum, Fragmenta Selecta* (2η έκδοση, Οξφόρδη 1983)
- MY *The Mycenae Tablets IV. A Revised Transliteration*, εκδ. J.-P. Olivier (Leiden 1969)
- Nagler, *Spontaneity* M. N. Nagler, *Spontaneity and Tradition: a Study in the Oral Art of Homer* (Berkeley-Los Angeles 1974)
- Nagy, BA G. Nagy, *The Best of the Achaeans* (Βαλτιμόρη 1979)
- Neitzel S. Neitzel, *Apions Glossai Homerikai* (Βερολίνο και Νέα Υόρκη 1977)
- Neumann, *Gesten und Gebärden* G. Neumann, *Gesten und Gebärden in der griechischen Kunst* (Βερολίνο 1965)
- Νικ. Νικάνωρ, *Περί τῆς Ὀμηρικῆς στιγμῆς* (στα Scholia του Erbse)
- Nickau, *Zenodotos* K. Nickau, *Untersuchungen zur textkritischen Methode des Zenodotos von Ephesos* (Βερολίνο και Νέα Υόρκη 1977)
- Niens, *Struktur* C. Niens, *Struktur und Dynamik in den Kampfszenen der Ilias* (Χαϊδελβέργη 1987)
- Nilsson, *GgrR* M. P. Nilsson, *Geschichte der griechischen Religion I* (3η έκδ., Μόναχο 1967)
- Nussbaum, *Head and Horn* A. Nussbaum, *Head and Horn in Indo-European* (Βερολίνο και Νέα Υόρκη 1986)
- OCT ή έκδοση της Οξφόρδης Oxford Classical Texts: *Homeri Opera I-V: I-II* (Ιλιάδα), εκδ. D. B. Monro και T. W. Allen (3η έκδοση, Οξφόρδη 1920)· *III-IV* (Οδύσσεια) εκδ. T. W. Allen (2η έκδοση, Οξφόρδη 1917-19)· *V* (Ύμνοι, κλπ.) εκδ. T. W. Allen (Οξφόρδη 1912)
- Odissea* *Omero, Odissea*, γενικός επιμελητής της έκδοσης, A. Heubeck (Ρώμη 1981-6)· βλ. *Commentary*
- Onians, *Origins* R. B. Onians, *The Origins of European Thought* (Cambridge 1951)
- Owen, *Story of the Iliad* E. T. Owen, *The Story of the Iliad* (Τορόντο 1946)
- Page, *HHI* D. L. Page, *History and the Homeric Iliad* (Berkeley και Los Angeles 1959)
- Page, *Odyssey* D. L. Page, *The Homeric Odyssey* (Οξφόρδη 1955)
- Page, *PMG* D. L. Page, *Poetae Melici Graeci* (Οξφόρδη 1962)
- Paley F. A. Paley, εκδ., *The Iliad of Homer* (Λονδίνο 1866-71)
- Palmer, *The Greek Language* L. R. Palmer, *The Greek Language* (Λονδίνο 1980)
- Parker, *Miasma* R. Parker, *Miasma* (Οξφόρδη 1983)
- Parry, *Language* A. Parry, *The Language of Achilles and Other Papers* (Οξφόρδη 1989)
- Parry, *MHV* Adam Parry, εκδ., *The Making of Homeric Verse: the Collected Papers of Milman Parry* (Οξφόρδη 1971)
- Parry, *Blameless Aegisthus* Anne Amory Parry, *Blameless Aegisthus* (Leiden 1973)
- Pasquali, *Storia* G. Pasquali, *Storia della tradizione e critica del testo* (Φλωρεντία 1962)
- Peters, *Laryngale* M. Peters, *Untersuchungen zur Vertretung der indogermanischen Laryngale im Griechischen* (Βιέννη 1980)
- Pfeiffer, *Callimachus* R. Pfeiffer, εκδ., *Callimachus* (Οξφόρδη 1949· επανέκδοση 1985)
- Pfeiffer, *Scholarship* R. Pfeiffer, *History of Classical Scholarship from the Beginnings to the End of the Hellenistic Age* (Οξφόρδη 1968)
- PMG *Poetae Melici Graeci*, εκδ. D. L. Page (Cambridge 1962)
- Pokorny, *IEW* J. Pokorny, *Indogermanisches etymologisches Wörterbuch I* (Βέρνη 1959-69)
- Pollard, *Birds* J. Pollard, *Birds in Greek Life and Myth* (Λονδίνο 1977)

- Πορφύριος *Porphyrii Quaestionum Homericarum Reliquiae I-II*, εκδ. H. Schrader (Λιψία 1880-90)
- Powell, *Lexicon to Herodotus* J. E. Powell, *A Lexicon to Herodotus* (2η έκδοση, Cambridge 1938)
- Prinz, *Gründungsmythen* F. Prinz, *Gründungsmythen und Sagenchronologie* (Μόναχο 1979)
- Pritchett, *The Greek State at War* W. K. Pritchett, *The Greek State at War* (Berkeley και Los Angeles 1971 κ.ε.)
- PY *The Pylos Tablets Transcribed*, εκδ. E. L. Bennett και J.-P. Olivier (Ρώμη 1973-6)
- RE *Paulys Real-Encyclopädie der classischen Altertumswissenschaft*, εκδ. G. Wissowa, W. Kroll, K. Mittelhaus και K. Ziegler (Στουτγάρδη 1893 κ.ε.)
- Redfield, *Nature and Culture* J. M. Redfield, *Nature and Culture in the Iliad* (Σικάγο 1975)
- Reiner, *Die rituelle Totenklage* E. Reiner, *Die rituelle Totenklage der Griechen* (Στουτγάρδη-Βερολίνο 1938)
- Reinhardt, *IuD* K. Reinhardt, *Die Ilias und ihr Dichter*, εκδ. U. Hölscher (Γοττίγγη 1961)
- Res Mycenae *Res Mycenae: Akten des VII. Internationalen Mykenologischen Colloquiums*, εκδ. A. Heubeck και G. Neumann (Γοττίγγη 1983)
- Richardson N. J. Richardson, *The Homeric Hymn to Demeter* (Οξφόρδη 1974)
- Risch, *Kleine Schriften* E. Risch, *Kleine Schriften* (Βερολίνο 1981)
- Risch, *Wortbildung* E. Risch, *Wortbildung der homerischen Sprache* (2η έκδοση, Βερολίνο και Νέα Υόρκη 1974)
- Ruijgh, *L'Élément achéen* C. J. Ruijgh, *L'Élément achéen dans la langue épique* (Assen 1957)
- Ruijgh, *τε épique* C. J. Ruijgh, *Autour de 'τε épique'* (Άμστερνταμ 1971)
- Russo, *Scutum* C. F. Russo, εκδ., *Hesiodi Scutum* (2η έκδοση, Φλωρεντία 1965)
- J. Russo βλ. *Odissea*
- S *Supplementum Lyricis Graecis*, εκδ. D. L. Page (Οξφόρδη 1974)
- Sakellariou, *Migration* M. B. Sakellariou, *La Migration grecque en Ionie* (Αθήνα 1958)
- Sandars, *Sea Peoples* N. K. Sandars, *The Sea Peoples* (2η έκδοση, Λονδίνο 1985)
- Schadewaldt, *Aufbau* W. Schadewaldt, *Der Aufbau der Ilias* (Φραγκφούρτη 1975)
- Schadewaldt, *Iliasstudien* W. Schadewaldt, *Iliasstudien* (3η έκδοση, Darmstadt 1966)
- Schadewaldt, *VHWW* W. Schadewaldt, *Von Homers Welt und Werk* (4η έκδ., Στουτγάρδη 1965)
- Scheibner, *Aufbau* G. Scheibner, *Der Aufbau des 20. und 21. Buches der Ilias* (Λιψία 1939)
- Scherer, *'Nichtgriechische Personennamen'* A. Scherer, *'Nichtgriechische Personennamen der Ilias'*, στο *Studien zum antiken Epos*, εκδ. H. Görgemanns και E. A. Schmidt (Meisenheim 1976) 32-45
- Schmidt, *Weltbild* M. Schmidt, *Die Erklärungen zum Weltbild Homers und zur Kultur der Heroenzeit in den bT-scholien zur Ilias* (Μόναχο 1976)
- Schnapp-Gourbeillon, *Lions* A. Schnapp-Gourbeillon, *Lions, héros, masques* (Παρίσι 1981)
- Schulze, *Quaestiones Epicae* W. Schulze, *Quaestiones Epicae* (Gütersloh 1892)
- Schoeck, *Ilias und Aithiopsis* G. Schoeck, *Ilias und Aithiopsis* (Ζυρίχη 1961)
- Schwyzer, *Grammatik* E. Schwyzer, *Griechische Grammatik* (Μόναχο 1939-53)
- Scott, *Simile* W.C. Scott, *The Oral Nature of the Homeric Simile* (Leiden 1974)
- Segal, *Mutilation* C. Segal, *The Theme of the Mutilation of the Corpse in the Iliad* (Leiden 1971)
- Severyns, *Cycle* A. Severyns, *Le Cycle épique dans l'école d'Aristarque* (Παρίσι 1928)
- Severyns, *Homère* A. Severyns, *Homère III: L'Artiste* (Βρυξέλλες 1948)
- SH *Supplementum Hellenisticum*, εκδ. H. Lloyd-Jones και P. Parsons (Βερολίνο και Νέα Υόρκη 1983)
- Shipp, *Studies* G. P. Shipp, *Studies in the Language of Homer* (2η έκδοση, Cambridge 1972)
- Shipp, *Vocabulary* G. P. Shipp, *Modern Greek Evidence for the Ancient Greek Vocabulary* (Σίδνεϊ 1979)
- SIG *Sylloge Inscriptionum Graecarum*, εκδ. W. Dittenberger και F. Hiller von Gärtringen (3η έκδοση, Λιψία 1915-24)
- Silk, *Interaction* M. S. Silk, *Interaction in Poetic Imagery* (Cambridge 1974)
- Silk, *Iliad* M. S. Silk, *The Iliad* (Cambridge 1987)
- Slater, *Aristophanis Byzantii Fragmenta* W. J. Slater, εκδ., *Aristophanis Byzantii Fragmenta* (Βερολίνο και Νέα Υόρκη 1986)
- Snodgrass, *Dark Age* A. M. Snodgrass, *The Dark Age of Greece* (Εδιμβούργο 1971)
- Snodgrass, *EGA* A. M. Snodgrass, *Early Greek Armour and Weapons* (Εδιμβούργο 1964)
- Sowa, *Themes* C. A. Sowa, *Traditional Themes and the Homeric Hymns* (Σικάγο 1984)
- Stanford, *Ulysses Theme* W. B. Stanford, *The Ulysses Theme* (Οξφόρδη 1968)
- Stella, *Tradizione micenea* L. A. Stella, *Tradizione micenea e poesia dell'Iliade* (Ρώμη 1978)
- Στέφ. Βυζάντιος Στέφανος Βυζάντιος, *Εθνικά*, εκδ. A. Meineke (Βερολίνο 1849)
- Stengel, *Opferbräuche* P. Stengel, *Opferbräuche der Griechen* (Λιψία 1910)

- Stith Thompson
Strasburger, *Kämpfer*
Studies Chadwick
Studies Palmer
SVF
T
TH
Thalman, *Conventions*
Thompson, *Birds*
Thornton, *Supplication*
Trümpy, *Fachausdrücke*
Untermann, *Sprache*
Usener, *Verhältnis*
van der Valk, *Researches*
van der Valk, TCO
van Leeuwen, *Commentationes Homericæ*
van Leeuwen
Ventrìs - Chadwick, *Documents*
Vermeule, *Death*
von Bredow, *Thrakische Namen*
von der Mühl, *Hypomnema*
von Kamptz, *Personennamen*
von Scheliha, *Patroklos*
Wace-Stubbings, *Companion*
Wackernagel, *Kleine Schriften*
Wackernagel, *SUH*
Wade-Gery, *Poet of Iliad*
Wathelet, *Traits*
Wehrli, *Allegorische Deutung*
West, *Catalogue*
West, *Greek Metre*
West, *Orphic Poems*
West, *Theogony*
West, *Works and Days*
S. West
S. West, *Ptolemaic Papyri*
Westermann, *Genesis*
Whitman, *HHT*
Wilamowitz, *IuH*
Wilamowitz, *Kleine Schriften*
Willcock
- Stith Thompson, *Motif-Index of Folk Literature* (2η έκδοση, Κοπεγχάγη 1955-8)
G. Strasburger, *Die kleinen Kämpfer der Ilias* (ιδ. διατρ., Φραγκφούρτη 1954)
Studies in Mycenaean and Classical Greek presented to John Chadwick, εκδ. J. T. Killen, J. L. Melena και J.-P. Olivier (Σαλαμάνκα 1987)
Studies in Greek, Italic and Indo-European Linguistics offered to Leonard R. Palmer, εκδ. A. Morpurgo Davies-W. Meid (Innsbruck 1976)
Stoicorum Veterum Fragmenta, εκδ. H. von Armin (Λιψία 1903-24· επανέκδοση Στουτγάρδη 1964)
τα σχόλια T στην Ιλιάδα (στα Scholia του Erbse)
The Themes Tablets II, εκδ. T. G. Spyropoulos και J. Chadwick (Σαλαμάνκα 1975)
W. G. Thalman, *Conventions of Form and Thought in Early Greek Epic Poetry* (Βαλτιμόρη 1984)
D'A. W. Thompson, *A Glossary of Greek Birds* (2η έκδοση Λονδίνο και Οξφόρδη 1936)
A. Thornton, *Homer's Iliad: its Composition and the Motif of Supplication* (Γοτίνγη 1984)
H. Trümpy, *Kriegerische Fachausdrücke im griechischen Epos* (Βασιλεία 1950)
J. Untermann, *Einführung in die Sprache Homers* (Χαϊδελεβέργη 1987)
K. Usener, *Beobachtungen zum Verhältnis der Odyssee zur Ilias* (Tübingen 1990)
M. van der Valk, *Researches on the Text and Scholia of the Iliad I-II* (Leiden 1963-4)
M. van der Valk, *Textual Criticism of the Odyssey* (Leiden 1949)
J. van Leeuwen, *Commentationes Homericæ* (Leiden 1911)
J. van Leeuwen, J. F., *Ilias* (2 τόμ., Leiden 1912, 1913)
M. Ventrìs - J. Chadwick, *Documents in Mycenaean Greek* (2η έκδοση, Cambridge 1973)
E. T. Vermeule, *Aspects of Death in Early Greek Art and Poetry* (Berkeley και Los Angeles 1979)
I. von Bredow, *Die Thrakischen Namen bei Homer* ('Terra Antiqua Balcanica': Acta Centri Historiae I, εκδ. A. Fol, V. Zhivkov και N. Nedjalkov, Τούρνοβο 1986) 133-86
P. von der Mühl, *Kritisches Hypomnema zur Ilias* (Βασιλεία 1952)
H. von Kamptz, *Homerische Personennamen* (Γοτίνγη 1982)
R. von Scheliha, *Patroklos: Gedanken über Homers Dichtung und Gestalten* (Βασιλεία 1943)
A. J. B. Wace-F. H. Stubbings, *A Companion to Homer* (Λονδίνο 1962)
J. Wackernagel, *Kleine Schriften* (Göttingen 1953-79)
J. Wackernagel, *Sprachliche Untersuchungen zu Homer* (Γοτίνγη 1916)
H. T. Wade-Gery, *Poet of the Iliad* (Cambridge 1952)
P. Wathelet, *Les traits éoliens dans la langue de l'épopée grecque* (Ρώμη 1970)
F. Wehrli, *Zur Geschichte der allegorischen Deutung Homers im Altertum* (Λιψία 1928)
M. L. West, *The Hesiodic Catalogue of Women* (Οξφόρδη 1985)
M. L. West, *Greek Metre* (Οξφόρδη 1982)
M. L. West, *The Orphic Poems* (Οξφόρδη 1983)
M. L. West, *Hesiod, Theogony* (Οξφόρδη 1966)
M. L. West, *Hesiod, Works and Days* (Οξφόρδη 1978)
βλ. *Commentary*
S. West, *The Ptolemaic Papyri of Homer* (Κολωνία και Opladen 1967)
C. Westermann, *Genesis I-II: A Commentary* (αγγλική μετάφραση: J. J. Scullion, Λονδίνο 1984)
C. H. Whitman, *Homer and the Heroic Tradition* (Cambridge, Mass. 1958)
U. von Wilamowitz-Moellendorff, *Die Ilias und Homer* (Βερολίνο 1916)
U. von Wilamowitz-Moellendorff, *Kleine Schriften I-V* (Βερολίνο 1935-69)
M. M. Willcock, *The Iliad of Homer I-II* (Λονδίνο 1978-84)

Winter, MNO	F. J. Winter, <i>Die Kampfszenen in den Gesängen MNO der Ilias</i> (διδ. διατρ., Φραγκφούρτη 1956)
Wyatt, ML	W. F. Wyatt, Jr, <i>Metrical Lengthening in Homer</i> (Ρώμη 1969)
Zgusta, Ortsnamen	L. Zgusta, <i>Kleinasiatische Ortsnamen</i> (Χαϊδελβέργη 1984)

Περιοδικά

A&A	<i>Antike und Abendland</i>
AC	<i>L'Antiquité classique</i>
AJA	<i>American Journal of Archaeology</i>
AJP	<i>American Journal of Philology</i>
BAGB	<i>Bulletin de l'Association G. Budé</i>
BCH	<i>Bulletin de correspondance hellénique</i>
BICS	<i>Bulletin of the Institute of Classical Studies</i>
BSA	<i>Annual of the British School at Athens</i>
CA	<i>Classical Antiquity</i>
CJ	<i>Classical Journal</i>
C&M	<i>Classica et Mediaevalia</i>
CP	<i>Classical Philology</i>
CQ	<i>Classical Quarterly</i>
CRAI	<i>Comptes rendus de l'Académie des Inscriptions et Belles-Lettres</i>
CSCA	<i>California Studies in Classical Antiquity</i>
CW	<i>Classical World</i>
DA	<i>Dissertation Abstracts</i>
G&R	<i>Greece and Rome</i>
GRBS	<i>Greek, Roman and Byzantine Studies</i>
Gymm.	<i>Gymnasium</i>
HSCP	<i>Harvard Studies in Classical Philology</i>
IF	<i>Indogermanische Forschungen</i>
JDAI	<i>Jahrbuch des Deutschen Archäologischen Instituts</i>
JHS	<i>Journal of Hellenic Studies</i>
LCM	<i>Liverpool Classical Monthly</i>
MDAI(A)	<i>Mitteilungen des Deutschen Archäologischen Instituts (Athen. Abt.)</i>
MDAI(R)	<i>Mitteilungen des Deutschen Archäologischen Instituts (Röm. Abt.)</i>
MH	<i>Museum Helveticum</i>
Mnem.	<i>Mnemosyne</i>
MSS	<i>Münchener Studien zur Sprachwissenschaft</i>
PCPS	<i>Proceedings of the Cambridge Philological Society</i>
QUCC	<i>Quaderni Urbinati di Cultura Classica</i>
RA	<i>Revue archéologique</i>
RBPb	<i>Revue Belge de Philologie et d'Histoire</i>
REA	<i>Revue des études anciennes</i>
REG	<i>Revue des Études Grecques</i>
RFIC	<i>Rivista de Filologia e di Istruzione Classica</i>
RbM	<i>Rheinisches Museum</i>
RIL	<i>Rendiconti dell'Istituto Lombardo, Classe di lettere, scienze morali e storiche</i>
SBAW	<i>Sitzungsberichte der Bayerischen Akademie der Wissenschaften, Phil.-Hist. Klasse</i>
SHAW	<i>Sitzungsberichte der Heidelberger Akademie der Wissenschaften, Phil.-Hist. Klasse</i>
SMEA	<i>Studi micenei ed egeo-anatolici</i>
SO	<i>Symbolae Osloenses</i>
TAPA	<i>Transactions of the American Philological Association</i>
UCPCP	<i>University of California Publications in Classical Philology</i>
WS	<i>Wiener Studien</i>
YCS	<i>Yale Classical Studies</i>
ZPE	<i>Zeitschrift für Papyrologie und Epigraphik</i>
ZVS	<i>Zeitschrift für vergleichende Sprachforschung</i>